

παρελθόν της και ἐπιθυμῶν νὰ καταστρέψῃ πᾶσαν αὐτοῦ ἀνάμνησιν, ἀφήρσεν ἀπ' αὐτῆς τὴν βλαχικὴν ἐνδυμασίαν, τὴν γραφικὴν ἐκείνην ἐνδυμασίαν, μὲ τὰ κρόταλα καὶ τοὺς χρωματισμοὺς, τὴν ὁποίαν νομίζει τις ὅτι οἱ βλάχοι ἐπένοησαν ἐκ τοῦ μεγάλου πύθου των πρὸς τὴν φύσιν, ἵνα φέρωσιν ἐπ' αὐτῶν τὸ ἀποτύπωμά της πάντοτε, ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκονται. Ἐντὶ δὲ αὐτῆς, ἀντὶ τῶν κεντητῶν ποδιῶν καὶ τῶν πλουσίων γχιοντανίων, τῇ ἔδωκε τὰ πενιχρὰ ἐνδύματα τοῦ χωρίου, ἅτινα τὴν κατέστησαν σοβαρὰν μέχρι γελοιότητος.

Ἡ Σμάλτω ἤρχισεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ πλήτη καὶ ν' ἀσφυκτιᾷ μέσῳ τῆς καθημερινῆς ἀναστροφῆς τῶν χωρικῶν, ὅπου δὲν ἤκουεν ἄλλο παρὰ ἀμοιβαίας κακολογίας καὶ κλαυθμηρισμοὺς διὰ τὰ χρέη των. Ὁμοιάζε πρὸς πτηνὸν τὸ ὀπιῶν αἴφνης συνέλαβον καὶ ἀπέθεσαν ἐν κλωβῷ, μέσῳ τεσσάρων πληκτικῶν κιγκλυδωμάτων, μακρὰν πρασίνου φυλλώματος, ἐκτὸς πάσης ἀναστροφῆς μετ' ἄλλων ὁμοίων του. Ἡ ὑπομονὴ ὅμως τῆς γυναικὸς εἶνε ἀνεξάντλητος. Συχνάκις καταβάλλει μέγαν ἠρωϊσμόν ἵνα μὴ φανῇ δυσανασχετοῦσα πρὸς τὴν τύχην της καὶ δώσῃ ἀφορμὰς κακολογίας καὶ προξενήσῃ χαρὰν εἰς τοὺς γείτονας. Βλέπει τις πολλάκις ἀδιάκοπον τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη, ἀνεξάντλητον τὴν εὐτυχίαν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς της ἐνῷ τὸναντίον εἰς τὰ χεῖλη ἐπικάθηται ἄμετρος πικρία καὶ θερμὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ἐχει δὲ ἡ γυνὴ τὴν ὑπόκρισιν αὐτὴν τόσοσιν ἀνεπτυγμένην ὅσων περισσότερον περιωρισμένη εἶνε κοινωνικῶς. Ἡ Σμάλτω, ἐνῷ ἦτο καταπικραμένη διὰ τὴν ζωὴν εἰς τὴν ὁποίαν μετέπεσε, προσεποιεῖτο ἐν τούτοις τὴν εὐτυχισμένην, τὴν γελαστήν, ὅλη πετώσα, ὅπως ἔπρεπε νὰ ἦνε γυνὴ νεόνυμφος, ὥστε ἕκαστε τοὺς γείτονας νὰ λέγουν περὶ αὐτῆς ἵνα παραστήσωσι τὴν χαρὰν της, ὅτι ἐγέλων καὶ τὰ παπούτσια της. Ἐντὸς ὅμως ἡ καρδία της ἔπαλλε διὰ τὴν προτέραν ἀνὺπανδρον ζωὴν καὶ τὴν ἐπόθει ἐνθέρμως. Διό, ὅτε μετ' ὀλίγον ἀνεπτύχθησαν τὰ γαλιὰ διὰ τὴν ἐξοχὴν καὶ ὁ Στάθης, ἀψησχολημένος εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς σταφιδαμπέλου του, ἀνέθεσεν εἰς αὐτὴν τὴν φροντίδα των, ἔγεινεν ἐκτὸς ἑαυτῆς ἀπὸ χαρὰν. Καὶ ὅτε τὰ ὠδήγει εἰς τὴν βοσκὴν, ἐτόνιζε τὸ τραγοῦδί των καὶ ἐπήδα μεταξὺ αὐτῶν, ὑψηλὰ τὸν κάλαμον κρατοῦσα, ἐν μέθῃ καὶ εὐτυχίᾳ ὑπερτάτῃ. Ἀπὸ τοῦ ἐγγάμου βίου της τώρα μόνον ἠνόει ὅτι συνήρχετο εἰς ἑαυτὴν καὶ ἀνέζη.

Ἄλλ' ἀπὸ τινων ἤδη ἡμερῶν ὑπόνοιά τις ἐγεννήθη ἐντὸς αὐτῆς· ἡ ζωὴ ἐκείνη τὴν ἐτρόμαζεν. ἤρχισεν νὰ βλέπῃ τὸν οἰκίσκον της, ὅτε τὸ ἐσπέρας ἐπέστρεφε, μετὰ δυσπιστίας· νὰ αἰσθάνεται πρὸ τοῦ ἀνδρὸς της ἐντροπὴν· νὰ χα-

μηλῶν τὸς ὀφθαλμοὺς πρὸ τοῦ βλέμματός του, νὰ ταράσσεται εἰς τὸν ἐναγκαλισμὸν του καὶ νὰ ἐρυθριᾷ ὡς ἐνοχὸς φοικιδῶς ἀνομήματος. Διὰ ποίαν δ' αἰτίαν ἠσθάνετο ὅλα ταῦτα δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ἢ λυγερῇ. Μόνον συγκεχυμένως μόλις κατελάμβανεν ὅτι ἐταράσσετο πολὺ μένουσα ἐν τῇ ἀναπεπταμένην πεδιάδι, ὑπὸ τὸν γαλανὸν οὐρανόν, ἐν τῇ μυστηριώδει ἐρημίᾳ τῶν ἀγρῶν, ἀκροσμένη τοῦ γλουγλουκισμοῦ τῶν γαλιῶν, τοῦ ἐρυθροῦ κωδωνισμοῦ ἐνὸς ποιμνίου ἀπέναντι καὶ τῶν περιπαθῶν τόνων μιᾶς φλογέρας.

*

Ἡ Σμάλτω ἤδη εἶχε φθάσει εἰς τὴν ὄφρυν τῆς λοφοσειρᾶς, ὁπότεν ἡ πεδιάς ἠπλοῦτο περίεξ, μὲ ἐλαφροὺς κυματισμοὺς μέχρι τῆς θαλάσσης. Ὁ ἥλιος εἶχεν ὑψωθῆ ἀρετὰ εἰς τὸν ὀρίζοντα, κολυμβῶν μέσῳ ἀργυροῦ αἰθέρος, πυκνοτάτου καὶ περιέλουε τοὺς θερισμένους ἀγρούς, τὰς πρασίνας σταφιδαμπέλους, τοὺς βυσινίζοντας βουνούς τοῦ Χελωνάτα καὶ τὰ περίεξ ὅλα δι' ἀφθῶνου φωτός· τὰ χωρία κατέκειντο ἐδῶ κ' ἐκεῖ, μὲ τὰς ὑπομαύρους στέγας καὶ τοὺς λευκοκιτρίνους τοίχους τῶν οἰκίσκων των, ἐν ἀμόρφῳ ὄγκῳ, ὡς χορταριασμένα εἰρεπία· ποίμνια ἔβοσκον παντοῦ καὶ βοῶν ἀγέλια καὶ ἵππων, ἐν ἀδελφικῇ συμβιώσει ἐνῷ ὀρθοῦντο πλησίον αἱ σκιαδες τῶν φυλάκων, μὲ τὴν ἐπιμύκη ἐκ ξηρῶν χόρτων στέγην καὶ τοὺς λεπτοὺς καὶ στρεβλοὺς στύλους των, ὡς μεγάλα καψαλὰ πτηνὰ, ὀρθοῦμενα ἐπὶ τῶν κατίσχνων ποδῶν των. Ἀπὸ πολλὰ μέρη ἀνέβαινον λευκοὶ καπνοὶ, ταχέως ἐξαφανιζόμενοι ἐκ τοῦ πολλοῦ φωτός τῆς ἡμέρας, καὶ ὑπεφαίνοντο κάποτε γλῶσσαι φλογῶν, ἐνῷ ἀντήχει ὁ τριγμὸς τοῦ ξηροῦ χόρτου, καιομένου ἐπὶ τῶν ἄλωνίων τῶν σταφιδοκτημόνων. Οἱ βουνοὶ πρὸς ἀνατολὰς ἐκρύπτοντο μέσῳ ποταμῶν πεπυκνωμένης ὀμίχλης καὶ μόνον αἱ ἀκρόρειαι ἀσθενῶς διεγράφοντο εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὡς κεκομμένα χάρτινα συμπλέγματα ὀπισθεν γαλανῆς ὑάλου. Καὶ ἐν τῇ νεκρικῇ ἐκείνῃ τῆς πεδιάδος ἡσυχίᾳ, μόνον τὰ ξηρὰ χόρτα καὶ τὰ φύλλα ἐψιθύριζον, κινούμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ὅστις ἐπέπνεεν ἀπὸ τῆς θαλάσσης δροσερὸς δροσερός.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΔΗΜΩΔΗΣ ΠΟΙΗΣΙΣ

Φεγγάρι, γιὰ βασιλεψε, ἄστρί μου, πέσε κάτω,
 Νὰ σκοτειδιάσουν τὰ στενὰ, νὰ πάθουν οἱ διαβάται·
 Νὰ πᾶν οἱ ξένοι σπῆτι τους κ' οἱ ἰτόπιοι τὰ δικά τους,
 Νὰ πάη κι' ὁ νιὸς ὅπ' ἀγαπᾷ ἔστην ἀγαπητικιά του.